

Sygn. akt II Ka 504/23

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 listopada 2023r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Agnieszka Karłowicz
Protokolant:	st. sekr. sąd. Anna Sieczkiewicz

przy udziale prokuratora Sylwii Kiersnowskiej

po rozpoznaniu w dniu 16 listopada 2023 r.

sprawy **A. K.**

oskarżonego z art. 191 § 2 kk w zw. z art. 12 § 1 kk, art. 190 § 1 kk

P. K.

oskarżonego z art. 191 § 2 kk w zw. z art. 12 § 1 kk

i P. S.

oskarżonego z art. 190 § 1 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę oskarżonych

od wyroku Sądu Rejonowego w Węgrowie

z dnia 4 kwietnia 2023 r. sygn. akt II K 355/22

zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

zasądza na rzecz Skarbu Państwa od oskarżonego A. K. 306,66 zł kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, od oskarżonego P. K. 276,66 zł kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze oraz od oskarżonego P. S. 126,66 zł kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II Ka 504/23

Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
CZĘŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Węgrowie z dnia 4 kwietnia 2023 r., sygn. akt II K 355/22

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w części

w całości

#

co do winy

#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	

#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana

Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione

Lp.	Oskarżona	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
----		-----	-----	-----	-----

2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione

Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
-----	-----	-----	-----	-----	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów

Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
-----	-----	-----

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu
-----	-----	-----

STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzuty apelacji obrońcy	
1	zaskarżonemu wyrokowi zarzucono obrazę: a) art. 5 § 2 k.p.k w zw. z 7 k.p.k. poprzez niezastosowanie go w sytuacji, gdy w sprawie wystąpiły niedające się usunąć wątpliwości, które Sąd winien rozstrzygnąć na korzyść oskarżonych, przejawiające się przede wszystkim oceną dowodów w sposób dowolny, pasujących do z góry określonej tezy, przy jednoczesnym pominięciu wbrew logice i doświadczeniu życiowemu, wniosków przeciwnych wynikających z przeprowadzonych dowodów oraz przy pominięciu dowodów świadczących na korzyść oskarżonego takich jak zeznania	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadne

B. P., wyjaśnień oskarżonych, dokumentacji fotograficznej,

b) art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny materiału dowodowego - zeznań świadków: M. P. i S. P. i niezasadne przyjęcie, że świadkowie obawiali się gróźb kierowanych przez oskarżonych podczas gdy człowiek o podobnej psychice i osobowości oraz uwzględniając wrogie nastawienie stron nawet gdyby takie słowa padały nie odbierałby ich jako groźby.

W konsekwencji powyższego, zaskarżonemu wyrokowi zarzucono:

c) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który mógł mieć wpływ na treść orzeczenia, poprzez niezasadnie przyjęcie, iż S. P. i M. P. obawiali się spełnienia gróźb;

d) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który mógł mieć wpływ na treść orzeczenia, poprzez niezasadnie przyjęcie, iż oskarżeni kierowali groźby wobec S. P. i M. P.;

e) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który mógł mieć wpływ na treść orzeczenia, poprzez niezasadnie przyjęcie, iż świadek A. T. nie wykluczył, że M. P. mówił, że w sprawie gróźb był na komisariacie, podczas gdy świadek zeznał, że nie pamięta takiej okoliczności co stanowiło wykreowania przez okoliczności potwierdzających wiarygodność pokrzywdzonych;

f) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który mógł mieć wpływ na treść orzeczenia, poprzez uznanie, że

	zeznania świadka B. P. nie miały znaczenia dla sprawy, podczas gdy brak wiedzy świadka na temat gróźb kierowanych pod adresem męża świadczy, że takie groźby nie były kierowane.	
Zwiąże o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Sąd II instancji w pełni podzielił analizę i ocenę dowodów dokonaną przez Sąd merytoryczny, który dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych w oparciu o wszystkie przeprowadzone w sprawie dowody, ocenione swobodnie, zgodnie z zasadami prawidłowego rozumowania oraz wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego, w sposób pozbawiony luk logicznych, niejasności i sprzeczności. Nie ulega przy tym wątpliwości, że Sąd Rejonowy rozważył dowody w ich całokształcie i wzajemnym powiązaniu ze sobą oraz dokonał trafnego i słusznego wyboru, szczegółowo i przekonująco wskazując, które z nich zasługują na obdarzenie ich przymiotem wiarygodności, a którym należy tego przymiotu odmówić i z jakich przyczyn. W apelacji skarżący podniósł, iż Sąd Rejonowy stronniczo odniósł się do zgromadzonych dowodów, a niedające się usunąć wątpliwości rozstrzygnął na niekorzyść oskarżonych. Z takim stanowiskiem nie można się zgodzić. Przeczy temu uważna lektura uzasadnienia przedmiotowego wyroku, które w ocenie Sądu Odwoławczego odpowiada wymogom art. 424 kpk		

i pozwala na kontrolę odwoławczą prawidłowości rozstrzygnięcia.

Dla zasadności zarzutu obrazy art. 5 § 2 kpk nie wystarczyło zaprezentowanie przez skarżącego własnych wątpliwości co do oceny dowodów, a w szczególności uwzględnienie w zasadzie w całości zeznań pokrzywdzonych. Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 23 lutego 2023 r. II ZOW 68/22 mając na uwadze szczególne znaczenie instytucji określonej w art. 5 § 2 k.p.k, stanowiącej naczelną zasadę procesu, zaznaczenia wymaga, iż powyższa materializuje się dopiero wówczas, gdy "po rzetelnym przeprowadzeniu oceny zebranych w sprawie dowodów, w sposób zgodny z wymogami art. 7 k.p.k., pozostają nie dające się usunąć wątpliwości, które wówczas należy tłumaczyć na korzyść oskarżonego". Do jej zastosowania może zatem dojść jedynie w sytuacji, gdy brak możliwości rozwiania wątpliwości ma charakter rzeczywisty i obiektywny, tj. mimo wykorzystania wszelkich możliwości dowodowych i ocennych nie jest możliwe dokonanie ustaleń w oparciu o reguły zawarte w art. 7 k.p.k. To, że w toku postępowania zarysowały się różne wersje przebiegu zdarzenia (co w praktyce orzeczniczej jest rzeczą raczej codzienną) nie oznacza zaistnienia przesłanek, o jakich mowa w art. 5 § 2 kpk. Rozstrzygnięciu powstających wątpliwości służy bowiem wszechstronna inicjatywa dowodowa oraz ocena przeprowadzonych dowodów zgodna z art. 7 kpk (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 lutego 2018 r., sygn. III KK 286/17, Legalis Numer 1837039). Dlatego też, w orzecznictwie wskazuje się,

że przepisy art. 7 kpk i art. 5 § 2 kpk mają charakter rozłączny i wzajemnie się wykluczają.

Podkreślenia w tym miejscu wymaga, iż w każdej sprawie, kiedy oskarżony nie przyznaje się do winy i podaje okoliczności mogące świadczyć o jego niewinności, obowiązkiem organów postępowania przygotowawczego, jak i Sądu rozpoznającego sprawę, jest dokładne sprawdzenie obrony oskarżonego i poddanie ocenie dopiero tak zebranego materiału dowodowego (wyrok SN z 20.07.1987r., II KR 167/87, Inf. Praw. 1-3/1988, poz. 16). Zdaniem Sądu Okręgowego wyjaśnienia oskarżonych, w których nie przyznawali się do popełnienia czynów z art. 190 § 1 kk i z art. 191 § 2 kk nie mogły być przyjęte jako pewnik i podlegały weryfikacji, jak pozostałe dowody, w szczególności w świetle zasad doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania. To właśnie zeznania osób pokrzywdzonych stanowiły podstawę skazania, a więc nie można twierdzić, że brak było dowodów negujących twierdzenia oskarżonych. W tego typu sprawach groźby kierowane są pod nieobecność innych osób, tak aby nie było świadków zdarzenia, a te okoliczności podniósł wprost w swoim zawiadomieniu pokrzywdzony M. P.. Podnoszone emocjonalne zachowanie M. P. na rozprawie nie może być podstawą do uznania jego zeznań za niewiarygodne. Z akt wynika, że przez kilka lat gromadził oszczędności celem wykonania prac związanych z ułożeniem kostki i prace te w jego ocenie nie zostały wykonane prawidłowo, a ponadto musiał dokonać stosownych zgłoszeń organom

ścigania. Te okoliczności mogły mieć wpływ na postawę pokrzywdzonego rozzalonego koniecznością składania zeznań, zaś z akt sprawy nie wynika, aby oskarżeni skierowali zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa czy to ściganego z oskarżenia prywatnego – kierowania słów wulgarnych czy publicznego wobec pokrzywdzonego M. P. czy S. P..

Odnosząc się do zeznań B. P. to można z nich wywnioskować, że nie interesowała się rozliczeniami pomiędzy mężem a oskarżonymi w zakresie wykonanych prac, nie wiedziała również o zachowaniach oskarżonych, które zgłosił jej mąż organom ścigania. Jednak wbrew twierdzeniom skarżącego nie można uznać, że takich zachowań nie było. M. P. mógł nie powiedzieć o nich żonie, gdyż nie chciał jej denerwować, o czym mówił w swoich zeznaniach w dniu 21 grudnia 2022 roku. Niewątpliwie M. P. powiedział S. P. o tym, że obawia się kierowanych gróźb, tym bardziej, że oskarżeni znali miejsce zamieszkania pokrzywdzonego, sposób funkcjonowania rodziny. Również fakt, że pokrzywdzony przepuszczając oskarżonych na pasach zrobił im zdjęcie nie świadczy, że nie obawiał się ich. Pokrzywdzony znajdował się w pojeździe, który w każdym momencie mógł zamknąć oraz w każdym momencie mógł z tego miejsca odjechać. Nie można zapominać, że te negatywne zachowania spowodowały, że M. P. zdecydował się złożyć zawiadomienie, a groźby były kierowane nie tylko bezpośrednio i za pośrednictwem innej osoby, w sposób wulgarny i również w obecności innych osób towarzyszących A. K. i P. K.. S.

P. podał, że groźby kierowane były wobec niego na ulicy i to w sposób bardzo wulgarny. Świadek podkreślał, że chce aby ta sytuacja już się skończyła, bo jego nie dotyczyły wzajemne rozliczenia, a musiał się zmagać z negatywnymi zachowaniami oskarżonych A. K. i P. S..

Sąd Okręgowy podzielił argumentację Sądu I instancji wskazującą na konieczność ograniczenia zakresu czynu z punktu I i III aktu oskarżenia. Ta decyzja znajdowała wprost oparcie w zeznaniach pokrzywdzonego M. P. złożonych dniu 8 czerwca 2022 r. Świadek wskazał wprost, że oskarżeni przestali u niego pracować pod koniec lipca 2021 roku. Początkowo zgłaszając swoje roszczenia finansowe oskarżeni A. K. i P. K. kierowali jedynie do niego słowa wulgarnie, przyjeżdżali w okolice posesji, domagali się zapłaty, a P. K. domagał się, aby oskarżony wyszedł przed posesję. Dopiero po pewnym czasie pojawiły się groźby pozbawienia życia i pobicia. To właśnie brak spełnienia żądań spowodował, że oskarżeni byli coraz bardziej zdenerwowani postawą pokrzywdzonego i dlatego ich zachowanie było coraz bardziej agresywne. Nie można zaś forsować tezy, że gdyby miały miejsce groźby to na początku żądań o zapłatę, zaś skarżący nie wykazał z jakich okoliczności wynika takie ustalenie. Argumentacja Sądu I instancji była również logiczna w tym zakresie i słusznie wiązała zeznania M. P. z zeznaniami S. P., który początek kierowania gróźb wiązał z majem 2022 roku. Oczywiście M. P. był zainteresowany rozstrzygnięciem sprawy biorąc pod uwagę rozliczenia stron o charakterze cywilnym, ale już S. P. nie miał żadnych

szczególnych podstaw, aby w imię solidarności z bratem narażać się na odpowiedzialność karna za składanie fałszywych zeznań. W zasadzie skarżący nie przedstawił okoliczności, które by skutecznie zanegowały zeznania tego świadka, a z nich wynika, że do niego i M. P. oskarżeni kierowali groźby, ale również on, jak i pokrzywdzony M. P. obawiał się tych gróźb.

Sąd Okręgowy podziela argumenty zawarte w wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 25 stycznia 2018 r. II AKa 275/17, iż w realiach wniesionego w niniejszej sprawie środka odwoławczego Sąd Okręgowy nie ma podstaw, by na skutek jego treści odnieść się do wymiaru orzeczonej wobec oskarżonych kar. Zgodnie z treścią art. 433 § 1 k.p.k. sąd odwoławczy rozpoznaje sprawę w zakresie zaskarżenia, a jeżeli w środku odwoławczym zostały wskazane zarzuty stawiane rozstrzygnięciu - również w granicach podniesionych zarzutów, uwzględniając treść art. 447 § 1-3, a w zakresie szerszym w wypadkach wskazanych w art. 435, art. 439 § 1, art. 440 i art. 455. Z powołanej regulacji literalnie wynika więc, że sąd odwoławczy rozpoznając sprawę związany jest podniesionymi zarzutami. Oznacza to, że w sytuacji zaskarżenia wyroku w całości, a zarazem przy braku podniesienia odrębnych zarzutów w zakresie kary, sąd odwoławczy może odnieść się do jej wymiaru jedynie przez pryzmat art. 440 k.p.k. Możliwość odniesienia się przez sąd odwoławczy do wymierzonej oskarżonemu kary, na skutek domniemania z art. 447 § 1 k.p.k., może mieć miejsce jedynie wówczas, gdy uwzględniony został którykolwiek z zarzutów podniesionych co do winy, a

skutkującej koniecznością zmiany ustaleń faktycznych będących podstawą zaskarżonego wyroku.	
Wniosek	
o zmianę zaskarżonego orzeczenia i uniewinnienie oskarżonych od zarzucanych im czynów	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.	
bezzasadność zarzutów warunkowała bezzasadność wniosku	

OKOLICZNOŚCI UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	PODLEGAJĄCE
1.	-----
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
-----	-----
ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Wyrok Sądu Rejonowego w Węgrowie z dnia 4 kwietnia 2023r. sygn. akt II K 355/22	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	

Bezzasadność zarzutów warunkowała bezzasadność wniosku o zmianę zaskarżonego wyroku.	

5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
	Przedmiot i zakres zmiany
-----	-----
Zwięźle o powodach zmiany	
-----	-----

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia		
1.1.	-----	# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
-----	-----	
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
-----	-----	
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem		

szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
-----	-----	
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
-----	-----	
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
-----	-----	
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
	-----	-----
Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
II.	Sąd Okręgowy na podstawie art. 7 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (tekst jedn. Dz. U. z 1983 r., Nr 49, poz. 223 z późn. zm.) i art.636 § 1 kpk i art. 634 kpk zasądził od oskarżonych koszty sądowe – 300 zł A. K., 270 P. K., 120 P. S. opłaty od kary i po jednej trzeciej wydatków -20 zł za postępowanie odwoławcze, gdyż oskarżeni pracują i posiadają możliwości uregulowania należności.

PODPIS

1.3. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	obrońca oskarżonych		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	wyroku Sądu Rejonowego w Węgrowie z dnia 4 kwietnia 2023r. sygn. akt II K 355/22		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		

#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana